

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องมโนทัศน์ เกี่ยวกับบริการสาธารณสุขและการใช้ บริการสาธารณสุขของนักเรียนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศพบว่า ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องนี้บ้างแล้ว งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวมีดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

ประเสริฐ ศรีจันทร์ (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขในโรงเรียน รัฐบาล เขตการศึกษา 11" โดยใช้แบบสอบถามถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งชายและหญิง จำนวน 400 คน เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขตามตัวแปรเพศ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 11 มีความรู้เกี่ยวกับ บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ และ เมื่อเปรียบเทียบความรู้ระหว่าง นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกัน โดยนักเรียนชายมีความรู้ดีกว่านักเรียน หญิง ในด้านทัศนคติเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขโดยส่วนรวมอยู่ในระดับพอใช้ และ เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงพบว่าทัศนคติไม่แตกต่างกัน ในด้าน การปฏิบัติเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขพบว่า โดยส่วนรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ พอใช้ และ เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงแล้วพบว่า มีความแตกต่าง กันโดยนักเรียนชายมีการปฏิบัติดีกว่านักเรียนหญิง

สมสมร มหารักษ์ (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การนำประสบการณ์การเรียนรู้ จากวิชาสุขศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปใช้ในชีวิตประจำวันตามการรายงานของนักเรียน เขตการศึกษา 9" โดยใช้แบบสอบถามถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งชายและหญิง จำนวน 800 คน เพื่อศึกษาการนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุขศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตการศึกษา 9 ตามตัวแปรเพศ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตการศึกษา 9 ได้นำประสบการณ์การเรียนรู้ด้านการรับบริการการแพทย์และการสาธารณสุขไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นครั้งคราว เมื่อเปรียบเทียบการนำประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านการรับบริการการแพทย์และการสาธารณสุขไปใช้ในชีวิตประจำวันระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง พบว่ามีความแตกต่างกันคือแตกต่างกันในเรื่องการให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยเมื่อต้องการไปรับบริการด้านสุขภาพได้ถูกต้อง การรู้จักเลือกใช้บริการสุขภาพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การแนะนำหรือเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพแก่ผู้อื่นได้ เมื่อมีเหตุจำเป็นต้องไปโรงพยาบาลสามารถปฏิบัติได้ตามขั้นตอนของโรงพยาบาล

จุฑาทพร ทวีเดช และคณะ (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจในชีวิตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : เปรียบเทียบเขตพื้นที่ยากจน ปกติ และ เขต เมือง" โดยใช้แบบสอบถามถามนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่ยากจน ปกติ และ เขต เมือง จำนวน 3 อำเภอ จังหวัดนครราชสีมา จำนวนนักเรียน 1,168 คน เพื่อศึกษาถึงระดับความพึงพอใจในชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยม 5 หรือ ม.ศ.4 เดิม จำแนกตามพื้นที่ยากจน พื้นที่ปกติ และ เขต เมือง ตลอดจนปัจจัยบางประการที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจในชีวิตของประชากร ผลการวิจัยพบว่า ในด้านการรับรู้ทางสุขภาพของตนเอง และปัญหาสุขภาพในส่วนของการใช้บริการอนามัยในรอบปี มีนักเรียนในทุกพื้นที่มากกว่าครึ่งหนึ่งไม่เคยใช้บริการอนามัยจากสถานบริการสาธารณสุข และในกลุ่มนักเรียนที่ใช้บริการอนามัยในรอบปีตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป จะเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่ปกติ รองลงมา เป็นผู้ที่อยู่ใน เขต เมือง

สายพิณ ประสิทธิ์วงษ์ (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจในการเรียนรู้ด้านสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 385 คน เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนรู้ด้านสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปรด้านระดับชั้นและเพศ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครโดยส่วนรวมมีความสนใจการเรียนรู้ด้านสุขภาพอยู่ในระดับสนใจทุกหมวด โดยให้ความสนใจในการเรียนรู้หมวดบริการสาธารณสุขเป็นอันดับสุดท้าย ในขณะที่ให้ความสนใจในการเรียนรู้หมวดสุขภาพจิต และหมวดความรู้เรื่องเพศเป็นอันดับที่ 1 และ 2 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนรู้ด้านสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามตัวแปรระดับชั้นพบว่า นักเรียนต่างระดับชั้นมีความสนใจใน

การเรียนรู้ด้านสุขภาพแต่ละหมวดไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนรู้ด้านสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามตัวแปรเพศ พบว่า นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความสนใจในการเรียนรู้ด้านสุขภาพแต่ละหมวดไม่แตกต่างกัน

อัจฉรา เกิดมงคล (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 390 คน เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามตัวแปรเพศ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร มีการดูแลสุขภาพตนเองโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งรวมทั้งข้อเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขด้วย คือการกินยาครบขนาดตามที่แพทย์สั่ง เมื่อเจ็บป่วยขณะที่มีโรคระบาดได้ทำตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างเคร่งครัด ไปพบทันตแพทย์เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเหงือกและฟัน เมื่อเปรียบเทียบการดูแลสุขภาพตนเองระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง พบว่านักเรียนหญิงมีการดูแลสุขภาพตนเองดีกว่านักเรียนชาย

จินตนา สรายุทธพิทักษ์ (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความคาดหวังและสภาพจริงเกี่ยวกับสุขปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง" โดยใช้แบบสอบถามถามผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 365 คน เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและสภาพจริงเกี่ยวกับสุขปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังมากเกี่ยวกับสุขปฏิบัติของนักเรียนในเรื่องการบริการทางสาธารณสุขและการแพทย์ รวมทั้งเพศศึกษา สุขภาพผู้บริโภค สุขภาพจิต สุขากิจการส่วนตัว โรคติดต่อ สุขภาพส่วนบุคคล โภชนาการ สวัสดิศึกษา การปฐมพยาบาล และโรคไม่ติดต่อ สำหรับสภาพจริงนักเรียนมีสุขปฏิบัติปานกลางในเรื่องการบริการทางสาธารณสุขและการแพทย์และโรคไม่ติดต่อ แต่มีสุขปฏิบัติมากในเรื่องสุขภาพผู้บริโภค เพศศึกษา สิ่งเสพติดให้โทษ สุขภาพจิต สุขากิจการส่วนตัว โรคติดต่อ สุขภาพส่วนบุคคล โภชนาการ สวัสดิศึกษา และการปฐมพยาบาล

มณฑิรา ขุนวงษ์ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 396 คน เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติและการปฏิบัติ

ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามตัวแปรเพศและการศึกษาของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร มีความรู้เกี่ยวกับด้านบริการทางสาธารณสุข อยู่ในระดับปานกลาง มีเจตคติเกี่ยวกับด้านบริการสาธารณสุขอยู่ในระดับดี และมีการปฏิบัติด้านบริการสาธารณสุขอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงพบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมสุขภาพดีกว่า นักเรียนชายทุกด้าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

เวชเวลล์ (Waishwell, 1984) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้บริการสุขภาพของ นักศึกษานานาชาติ 4 กลุ่ม ในมหาวิทยาลัยเซาเทิร์นอิลลินอยส์ เมืองคาร์บอนเดล" (Utilization of health services by four groups of international students at Southern Illinois University at Carbondale) โดยได้ทำการสัมภาษณ์นักศึกษา จำนวน 120 คน แบ่งกลุ่มตามเชื้อชาติเป็น 4 กลุ่มคือ มาเลเซีย ไนจีเรีย ใต้หวัน และ เวเนซุเอลา เพื่อศึกษาถึงบริการสุขภาพที่นักศึกษานานาชาติใช้ เหตุผลที่ใช้บริการสุขภาพนั้น ๆ แหล่งข้อมูลในการเลือกใช้บริการสุขภาพ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ผลการวิจัย พบว่า บริการสุขภาพที่นักศึกษานานาชาติใช้เป็นส่วนใหญ่คือ การนำสิ่งรักษามาใช้เอง (มีค่าเฉลี่ย 17.81) ใช้บริการสุขภาพของมหาวิทยาลัย (มีค่าเฉลี่ย 3.8) และใช้บริการจากร้านขายยา ในท้องถิ่น (มีค่าเฉลี่ย 1.98) แต่การใช้บริการสุขภาพแตกต่างกันตามเชื้อชาติ สำหรับเหตุผล ที่ใช้บริการสุขภาพพบว่า ความสะดวกในการไปรับบริการและการมีทัศนคติต่อแพทย์เป็นเหตุผล สำคัญที่สุดตามลำดับ ส่วนแหล่งข้อมูลในการเลือกใช้บริการสุขภาพนั้นส่วนใหญ่ได้รับทราบจาก นักศึกษาเชื้อชาติเดียวกัน เมื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ พบว่า มีส่วนที่น่าสนใจ ดังนี้ นักศึกษาชาวใต้หวันมีแนวโน้มที่จะเลือกรักษาด้วยตนเอง โดยนำสิ่งรักษามาใช้เองและมีความพอใจกับการวินิจฉัยซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่สุดในการเลือกใช้บริการ นอกจากนั้นนักศึกษาว ชาวใต้หวันมีแนวโน้มที่จะเสียค่าบริการด้วยตนเอง และมีประกันสุขภาพของมหาวิทยาลัยด้วย ส่วน นักศึกษาชาวมาเลเซียมีแนวโน้มที่จะไม่รักษาด้วยตนเอง และไม่ใช้บริการสุขภาพของมหาวิทยาลัย แต่ได้รับข้อมูลจากนักศึกษานานาชาติเดียวกันในการเลือกใช้บริการสุขภาพ สำหรับตัวแปรต่าง ๆ ที่เหลือ มีความแตกต่าง เช่นเดียวกัน

อจุลชุกว (Ajuluchukwu, 1987) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบ พฤติกรรมอนามัยของนักเรียนนานาชาติชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชาวอเมริกันชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัย เวสต์เวอร์จิเนีย" (A comparative study of the health behavior of international freshmen students and American freshmen students enrolled at West Virginia University) โดยใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาทั้งหมด 144 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ นักศึกษานานาชาติ 46 คน นักศึกษาชาว เวสต์เวอร์จิเนีย 48 คน และนักศึกษาชาวอเมริกันอื่น ๆ 48 คน เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาทางด้านสุขภาพของนักศึกษานานาชาติชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชาวอเมริกัน ชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องการใช้บริการสุขภาพอนามัย แต่พบว่าในกลุ่มนักศึกษานานาชาติกับนักศึกษาชาวอเมริกันทั้งหมด มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ คือ พฤติกรรมอนามัย ปัญหาการปรับตัว ปัญหาในการสื่อสาร ส่วนนักศึกษาชาว เวสต์เวอร์จิเนียกับชาวอเมริกันอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องที่สอบถาม

ชัมมา และ ลอร์ฟิงก์ (Shamma and Lorfing, 1973) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจความสนใจทางด้านสุขภาพของนักเรียนใน เบรุต" (A survey on health interests among Beirut schoolchildren) โดยให้นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 3,226 คน ทั้งเพศชายและเพศหญิง อายุระหว่าง 9 - 20 ปี เขียนคำถามทางสุขภาพที่สนใจ เพื่อสำรวจความสนใจและความต้องการทางด้านสุขภาพของนักเรียนในกรุงเบรุต ประเทศเลบานอน โดยใช้เวลา 15 นาที ผลการสำรวจได้ข้อความทั้งหมด 17,469 ข้อ และพบว่านักเรียนมีความสนใจทางด้านสุขภาพ เรียงตามลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ คือ โรคติดต่อ และโรคไม่ติดต่อ กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา ปัญหาและความต้องการทางเพศศึกษา วิธีการรับบริการจากโรงพยาบาล และสุขภาพส่วนบุคคล

เฟลตเชอร์ (Fletcher, 1987) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพทางสังคมของผู้ดื่มสุรากับการรับบริการการรักษา : กรณีศึกษาในหญิงผิวดำชาว มิสซิสซิปปี 113 คน" (Sociocultural correlates of normative drinking behavior and utilization of treatment resources : A study of 113 black female Mississippians) โดยทำการสัมภาษณ์หญิงผิวดำชาวมิสซิสซิปปี จำนวน

113 คน อายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป ข้อคำถามมีทั้งหมด 33 ข้อ เพื่อศึกษาถึงตัวแปรต่าง ๆ คือ สถานภาพของสังคม การดื่มสุรา ทักษะคิดต่อการดื่มสุรา รวมทั้งการใช้แหล่งบริการเพื่อรักษา ผลการวิจัยที่น่าสนใจคือ ผู้ดื่มสุรามีประวัติการดื่มสุราตั้งแต่อายุ 16 - 18 ปี และเป็นระยะที่อยู่ กับเพื่อนมาก สำหรับการไปใช้บริการเพื่อการรักษานั้น ผู้ที่ประสบปัญหาหมักจะไปพบแพทย์ผู้ให้ คำแนะนำส่วนตัว ผู้ปกครอง ศูนย์สุขภาพจิต เพื่อน คามลำดับ

เฟอร์กูสัน (Ferguson, 1987) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคืบหน้าพัฒนาสุขภาพ ในเอลซัลวาดอร์ : การศึกษาในชุมชน" (Underdevelopment and health in El Salvador : A community study) โดยได้ใช้การสังเกตโดยเข้าไปมีส่วนร่วมสังเกตในร้านขายยาและ สถานบริการทางสุขภาพ การสำรวจสำมะโนประชากร การสำรวจสภาพการเจ็บป่วย และ การสัมภาษณ์ผู้รับบริการทางสุขภาพ เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานะทางเศรษฐกิจและ สังคม องค์กรในชุมชนและสุขภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ เริ่มศึกษาตั้งแต่เดือนสิงหาคม ค.ศ.1978 จนถึง เดือนกรกฎาคม ค.ศ.1979 ผลการวิจัยได้แบ่งระดับชนชั้นเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ หมายถึง ชาวไร่ ชาวนา ผู้ใช้แรงงาน ผู้ใช้งานฝีมือ ระดับกลาง หมายถึง พ่อค้า และผู้ทำงานที่ไม่ต้อง ใช้แรงงาน ระดับสูง หมายถึง เจ้าของกิจการห้างร้าน ที่ดิน และผู้ทำงานในวิชาชีพ (แพทย์ ทนายความ เป็นต้น) เมื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพระดับชั้นกับการไปใช้บริการ ทางด้านการแพทย์ พบว่า มีความแตกต่างกันคือ ผู้ที่อยู่ในระดับต่ำจะไม่ไปรับบริการเพื่อรักษาพยาบาล แต่จะรักษาตนเองที่บ้านมากกว่าผู้ที่อยู่ในระดับกลางและระดับสูง ในด้านการขอคำปรึกษาจาก ผู้ทำการรักษา ผู้ที่อยู่ในระดับต่ำจะไปขอรับคำปรึกษาจากคนขายยา แต่ผู้ที่อยู่ระดับกลางและ ระดับสูง จะไปขอรับคำปรึกษาจากแพทย์

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องมโนทัศน์ เกี่ยวกับบริการสาธารณสุขและ การใช้บริการสาธารณสุขของนักเรียนที่กล่าวมานี้ พบว่ามีการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ทักษะคิดและ การใช้บริการสาธารณสุขของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งในส่วนภูมิภาค และกรุงเทพมหานคร ในส่วนภูมิภาคพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 11 มีความรู้เกี่ยวกับบริการสาธารณสุข ในเกณฑ์ต่ำ มีทัศนคติและการใช้บริการสาธารณสุขอยู่ในระดับ

พอใช้ สำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6 ในจังหวัด นครราชสีมา จำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยไม่ได้ใช้บริการสาธารณสุข และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตการศึกษา 9 ได้นำความรู้ในเรื่องบริการสาธารณสุขไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นครั้งคราว สำหรับการศึกษาค้นคว้าในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากมีการปฏิบัติในเรื่องการใช้บริการสาธารณสุขอยู่ในระดับปานกลางและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจเรียนรู้ในหมวดบริการสาธารณสุขน้อยกว่าหมวดอื่น ๆ

ส่วนงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง พบว่า ได้มีการศึกษาจากนักเรียน นักศึกษา และประชาชน โดยในกลุ่มนักเรียนมีความสนใจเรื่องการรับบริการทางสุขภาพอยู่บ้าง ทั้งนี้จากการที่นักเรียนสนใจเกี่ยวกับวิธีการรับบริการจากโรงพยาบาล เมื่อศึกษาในกลุ่มนักศึกษานานาชาติพบว่า การใช้บริการสุขภาพมีความแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับกลุ่มเชื้อชาติ ความสะดวกในการไปรับบริการ อิทธิพลของเพื่อน และเมื่อศึกษาในกลุ่มประชาชนพบว่า การใช้บริการสุขภาพมีความแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับสถานภาพในสังคมคือ ผู้ที่มีสถานภาพในสังคมระดับสูงและปานกลางจะใช้บริการสุขภาพที่มีแพทย์ ในขณะที่ผู้ที่อยู่ในระดับต่ำจะใช้บริการสุขภาพจากร้านขายยา

ผลจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องกันกับ เรื่องมโนทัศน์และการใช้บริการสาธารณสุขทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ทราบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แม้จะได้รับความรู้เรื่องบริการสาธารณสุขในชั้นเรียนมาแล้วแต่ยังมีการใช้บริการสาธารณสุขในระดับปานกลางและระดับต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากมีความสนใจที่จะเรียนรู้และมีทัศนคติต่อการใช้บริการสาธารณสุขต่ำ จะมีผลเมื่อนักเรียนได้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ความสนใจต่อการเรียนรู้ การมีทัศนคติและการใช้บริการสาธารณสุขที่เคยมียังคงอยู่ในระดับปานกลางและระดับต่ำ เช่น เดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วไม่ได้ศึกษาต่อ สำหรับผู้ที่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงจะมีความรู้ความสนใจต่อการใช้บริการสาธารณสุขเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

ดังนั้น เพื่อให้ทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการให้ความรู้ การพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนของประเทศซึ่งประกอบด้วย 6 กระทรวงหลัก คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพาณิชย์ จึงได้ร่วมประสานงานกันในการให้ความรู้ สร้างความสนใจ และการปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสมกับชีวิตประจำวันของนักเรียนและประชาชนทั่วไป

และในการที่จะให้นักเรียนและประชาชนต่างได้รับความรู้เรื่องต่าง ๆ นั้น ควรที่จะมีการศึกษาหาข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาเพื่อจัดสร้างความคิดและการปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงความรู้ที่เหมาะสม เรื่องการใช้บริการสาธารณสุขของนักเรียนด้วยเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะศึกษาเรื่องมโนทัศน์เกี่ยวกับบริการสาธารณสุขและการใช้บริการสาธารณสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาสุขศึกษา และพัฒนางานบริการสาธารณสุข อันจะมีผลต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกคนในประเทศต่อไป